

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

11.12.2007

B6-0544/2007

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Edward McMillan-Scott, Laima Liucija Andrikienė, Tunne Kelam, Antonio Tajani, Georg Jarzembowski ja Patrick Gaubert

PPE-DE-ryhmän puolesta

EU:n ja Kiinan huippukokouksesta ja EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelusta

Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n ja Kiinan huippukokouksesta ja EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelusta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2007 pidetyn Euroopan unionin ja Kiinan huippukokouksen yhteisen julkilausuman,
 - ottaa huomioon Euroopan parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnan 26. marraskuuta 2007 järjestämän julkisen kuulemisen aiheesta "Kiinan ihmisoikeudet ja Pekingin olympialaiset"
 - ottaa huomioon EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelut Pekingissä 17. lokakuuta 2007 ja Berliinissä 15.–16. toukokuuta 2007,
 - ottaa huomioon 6. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman ihmisoikeusvuoropuhelujen toiminnasta ja ihmisoikeuksia koskevista kolmansien maiden kuulemisista,
 - ottaa huomioon 15. helmikuuta 2007 antamansa päätöslauselman Kiinan hallituksen ja Dalai Laman edustajien vuoropuhelusta,
 - ottaa huomioon EU:n ja Kiinan suhteista 7. syyskuuta 2006 ja aikaisemmin Kiinasta antamansa päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon 13. joulukuuta 2001 hyväksytyt ihmisoikeusvuoropuheluja koskevat Euroopan unionin suuntaviivat,
 - ottaa huomioon aiemmat vuosittaiset mietintönsä maailman ihmisoikeustilanteesta,
 - ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 31. lokakuuta 2007 hyväksymän olympiarauhan (GA/10650), jonka mukaisesti YK:n jäsenvaltioiden on noudatettava ja edistettävä rauhaa olympiakisojen aikana,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 60-vuotispäivän,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että mahdollinen vuoropuhelun käynnistämistä koskeva päätös on tehtävä neuvoston hyväksymien erityisten vaatimusten mukaisesti, joihin sisältyvät erityisesti EU:n tärkeimmät huolenaiheet asianomaisen maan käytännön ihmisoikeustilanteesta, asianomaisen maan viranomaisien vilpittömän sitoutuminen mainittuun vuoropuheluun, käytännön ihmisoikeustilanteen parantaminen sekä se, että vuoropuhelu saattaa vaikuttaa myönteisesti ihmisoikeustilanteeseen,

- B. ottaa huomioon, että vuonna 2008 pidettävät Pekingin olympiakisat antavat merkittävän mahdollisuuden keskittää maailman huomio Kiinan ihmisoikeustilanteeseen,
- C. ottaa huomioon EU:n ja Kiinan strategisen kumppanuuden huomattavan merkityksen EU:n ja Kiinan suhteiden kannalta,
- D. ottaa huomioon, että Kiinan kansantasavalta otti käyttöön "yhden lapsen politiikan" vuonna 1976,
- E. ottaa huomioon jatkuvasti toistuvat huolestuttavat tiedot erityisesti uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen edustajien poliittisista tuomioista, väitteet kidutuksesta, pakkotyövoiman käytön laajuudesta ja kuolemantuomioiden yleisyydestä, sekä uskonnonvapauden, sananvapauden ja tiedotusvälineiden vapauden järjestelmällisen tukahduttamisen, internet mukaan luettuna,
- F. ottaa huomioon, että koska Kiinan hallitus rajoittaa tietojen saantia Tiibetistä ja sinne pääsyä, ihmisoikeuksien rikkomisen laajuuden tarkka arviointi on vaikeaa,
- G. ottaa huomioon, että Kiinan läsnäoloja vaikutusvalta Afrikassa ovat lisääntyneet huomattavasti viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana,
- H. ottaa huomioon, että uskottavuuden, demokraattisten arvojen ja vastuun olisi toimittava EU:n ja Kiinan suhteiden perustana,

EU:n ja Kiinan huippukokous

1. ilmaisee pettymyksensä siitä, että ihmisoikeuskysymykset eivät olleet tärkeämmällä sijalla EU:n ja Kiinan huippukokouksen esityslistalla, jotta ihmisoikeuskysymyksille olisi annettu enemmän poliittista painoarvoa, sekä siitä, että EU ei käyttänyt hyväkseen lähestyvien olympiakisojen tarjoamaa tilaisuutta tuoda esille vakavan huolensa Kiinan ihmisoikeustilanteesta;
2. vaatii toisaalta suurempaa yhdenmukaisuutta ja johdonmukaisuutta suhteessa ihmisoikeuksiin, kauppaan ja turvallisuuteen, ja vaatii toisaalta suurempaa yhdenmukaisuutta ja johdonmukaisuutta suhteessa ihmisoikeuksiin, kauppaan ja turvallisuuteen, ja kehottaa sen vuoksi EU:ta varmistamaan, että Kiinan kanssa käytävä kauppa liitetään ihmisoikeusuudistuksiin, ja kehottaa tässä yhteydessä neuvostoa laatimaan kokonaisvaltaisen arvioinnin Kiinan ihmisoikeustilanteesta ennen mahdollisen uuden EU:n ja Kiinan kumppanuus- ja yhteistyöpuitesopimuksen tekemistä;
3. pitää sen vuoksi myönteisenä EU:n ja Kiinan kumppanuus- ja yhteistyöpuitesopimusneuvottelujen käynnistämistä, koska mainittu sopimus sisältää EU:n ja Kiinan kahdenvälisen suhteiden kaikki alat, myös poliittisia kysymyksiä koskevan yhteistyön vahvistamisen ja tehostamisen; kehottaa näin ollen neuvostoa ja komissiota sallimaan parlamentin osallistumisen osapuolten kaikkiin tuleviin kahdenvälisiin suhteisiin ennen kaikkea sen vuoksi, että kumppanuus- ja yhteistyöpuitesopimusta ei voida tehdä ilman EP:n muodollista hyväksyntää;

4. vaatii, että Kiinaan kohdistuva EU:n asevientikielto pidetään voimassa kunnes ihmisoikeuskysymyksissä on edistytty nykyistä enemmän ja kunnes kansainvälinen yhteisö on tunnustanut edistymisen; muistuttaa EU:n jäsenvaltioita siitä, että aseiden vientiä koskevat käytäntösäännöt sisältävät vaatimuksen, jonka mukaan aseviennin kohdemaan on kunnioitettava ihmisoikeuksia;
5. on huolissaan siitä, että vaikka Kiinan hallitus on useaan otteeseen ilmoittanut aikovansa ratifioida kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, Kiinan hallitus ei vielä ole ratifioinut mainittua sopimusta; kehottaa sen vuoksi Kiinaa ratifioimaan mainitun sopimuksen ja panemaan sen täytäntöön viipymättä;

Kiinan ihmisoikeudet ja Pekingin olympiakisat 2008

6. katsoo, että ihmisoikeuksiin olisi kiinnitettävä paljon enemmän huomiota ennen Pekingin olympiakisoja; toistaa, että yleismaailmallisten perustavaa laatua olevien eettisten periaatteiden kunnioittaminen ja ihmisarvoa kunnioittavan rauhanomaisen yhteiskunnan edistäminen sisältyvät olympialiikkeen peruskirjan 1 ja 2 artiklaan;
7. korostaa EU:n vastuuta puhua yhdellä äänellä ja toimia yhteistyössä kansallisten olympiakomiteoiden ja EU:ssa toimivien olympiakisojen sponsoriensa vastuullisen käyttäytymisen varmistamiseksi ennen olympiakisoja, niiden aikana ja niiden jälkeen;
8. ilmaisee vakavan huolensa siitä, että lähestyvien olympiakisojen vuoksi Kiinan viranomaiset ovat viime aikoina tehostaneet leireillä tai mielisairaaloissa tai kotiarestissa olevien ihmisoikeuksien puolustajien, toimittajien, asianajajien, muutoksenhakijoiden, kansalaisyhteiskunnan aktivistien, kaikkien uskontojen harjoittajien ja laukojen jäsenten, Falun Gongin jäsenten sekä buddhalaismunkkien ja -nunnien poliittista vainoa, ja kehottaa Kiinan viranomaisia lopettamaan mainitut ihmisoikeusrikkomukset;
9. kehottaa Kiinaa ryhtymään konkreettisiin toimiin ja takaamaan ilmaisuvapauden ja kunnioittamaan sekä kiinalaisten että ulkomaisten toimittajien lehdistönvapautta; esittää vakavan huolensa Kiinassa toimivien ulkomaisten toimittajien toimintavapautta koskevan asetuksen täytäntöönpanon viivästyneisyydestä, ja kehottaa Kiinan viranomaisia välittömästi lopettamaan tuhansien ulkomailla toimivien uutis- ja tietoverkkosivujen sensuroinnin; vaatii Kiinan viranomaisia vapauttamaan kaikki toimittajat, internetin käyttäjät ja verkossa toimivat toisinajattelijat, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan saada tietoa;
10. kehottaa kansainvälistä olympiakomiteaa varmistamaan, että Kiina kunnioittaa tiedotusvälineiden vapauksia koskevaa sitoumustaan, ja antamaan mahdollisimman pikaisesti poliittisen lausunnon Kiinan tilanteesta;
11. vaatii, että Kiinan on kunnioitettava sitoumuksiaan ja velvoitteitaan Olympiakisojen isäntäkaupunkina, isäntäkaupungin sopimusasiakirjan julkistaminen mukaan luettuna;
12. kehottaa Kiinan viranomaisia lopettamaan niiden arviolta miljoonan rakennustiirtotyöläisen lakisääteisten oikeuksien rikkomisen, jotka rakentavat suoraan tai epäsuoraan vuoden 2008 olympialaisiin liittyviä rakennuksia Pekingin alueella;

13. kehottaa Kiinan viranomaisia lopettamaan asumiseen liittyvien perusoikeuksien rikkomisen, mikä liittyy Pekingin asuinkortteleiden purkamiseen ja niiden asukkaiden pakkosiirtoon vuoden 2008 olympiakisojen suorituspaikkojen ja infrastruktuurin rakentamisen aikana;
14. tuomitsee sen, että Kiina viranomaiset ovat määritelleet 42 kategoriaa, joiden edustajin saapuminen Kiinaan olympiakisojen aikana on kielletty, ja joihin sisältyvät muun muassa Dalai Lama ja hänen seurueensa, ihmisoikeusaktivistit sekä tietyt toimittajat;
15. kehottaa komissiota, neuvostoa ja kansainvälistä yhteisöä kiinnittämään erityistä huomiota ihmisoikeustilanteeseen ja seuraamaan sitä ennen olympiakisoja, niiden aikana ja niiden jälkeen; pyytää Kansainvälistä olympiakomiteaa julkistamaan oman arviointinsa siitä, missä määrin Kiina kunnioittaa sitoumuksiaan, jotka Kiina antoi ennen kisojen myöntämistä Pekingille;

EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelu

16. korostaa sen vuoksi tarvetta vahvistaa ja parantaa huomattavasti EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelua; kehottaa neuvostoa antamaan parlamentin täysistunnolle yksityiskohtaisempia tietoja keskustelun jälkeen;
17. kehottaa troikkaa jatkamaan tehostettua keskustelua vuoropuheluun sisältyvistä asioista, mukaan luettuina kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ratifiointi, rikosoikeusjärjestelmän uudistaminen, kuolemantuomio sekä uudelleen koulutus työleireillä, ilmaisuvapaus erityisesti internetissä, omantunnon, ajatuksen ja uskonnon vapaus, Tiibetin ja Xinjiangin vähemmistöjen tilanne, Taivaallisen rauhan aukion tapahtumien jälkeen vangittujen vapauttaminen sekä työntekijöiden ja muiden sosiaaliset ja taloudelliset oikeudet;
18. kehottaa Kiinaa YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenenä noudattamaan erityisiä menettelyjä, mukaan luettuina kidutusta käsittelevän YK:n erityisedustajan suositusten täytäntöönpano ja pysyvän kutsun Kiinaan antaminen YK:n asiantuntijoille;
19. kehottaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita ottamaan esille erityisesti seuraavien ihmisoikeuksien puolustajien tapaukset: Hu Jia ja Zeng Jinyan, jotka olivat vuonna Euroopan parlamentin Saharov-palkinnon ehdokkaita vuonna 2007; Niu Jinping; Zhang Lianying; Cao Dong; Chen Guangcheng; Li Heping; Guo Feixiong; Lu Gengsong Yang Chunlin; Gao Zhisheng; ja Gong Haoming;
20. pitää valitettavana sitä, että mitään merkittävää edistymistä ei ole saavutettu niiden poliittisten vankien vapauttamiseksi, jotka tuomittiin vankilaan osallistumisesta Taivaallisen rauhan aukion mielenosoituksiin; pitää valitettavana myös sitä, että Kiinan viranomaiset edelleen kieltäytyvät tekemästä pyydettyä täydellistä ja riippumatonta tutkimusta vuoden 1989 tapahtumista; vaatii, että Kiinan viranomaisten on tehtävä virallinen uudelleenarviointi Taivaallisen rauhan tapahtumien virallista uudelleenarviointia, ja vaatii poliittisten vankien nimiluettelon julkistamista ja poliittisten vankien vapauttamista ehdoitta;

21. kehottaa Kiinan viranomaisia uudistamaan läpinäkymättömien valtiosalaisuuksien järjestelmän, joka sallii ilmaisunvapauden ja tiedonsaantivapauden rikkomisen ja jonka avulla torjutaan hyvän hallintotavan ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittaminen;
22. korostaa tarvetta jatkaa EU:n ja Kiinan ihmisoikeuksia koskevan oikeudellisen seminaarin valmisteluja, joka aikaisemmin edelsi vuoropuhelua, siten, että seminaarin työhön osallistuvat tutkijat ja kansalaisyhteiskunnan edustajat; ottaa tässä yhteydessä huomioon eurooppalaisen ihmisoikeus- ja demokratia-aloitteen tavoitteen 3 mukaisen EU:n ja Kiinan ihmisoikeustutkijoiden verkoston, ja kehottaa komissiota varmistamaan, että mainittu verkosto toimii tehokkaassa yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa;
23. kehottaa Kiinaa olympiakisojen aattona antamaan kansainväliselle yhteisölle hyvän tahdon ilmaisun ja lakkauttamaan "uudelleen koulutuksen työleireillä" ja vastaavat vankien "uudelleen koulutuksen" muodot vankiloissa, oikeudenkäyntiä edeltävissä pidätyskeskuksissa ja psykiatrisissa sairaaloissa;
24. tuomitsee jyrkästi Falun Gong -uskonnon harjoittajien vangittuina pitämisen ja kiduttamisen vankiloissa; kehottaa Kiinan hallitusta lopettamaan Falun Gong -uskonnon harjoittajien vangitsemisen ja kiduttamisen ja vapauttamaan heidät välittömästi, ja kiinnittää huomiota luotettaviin tietoihin, joiden mukaan yli 3000 tunnistettua Falun Gong -uskonnon harjoittajaa on kidutettu kuoliaaksi vuoden 1999 jälkeen;
25. ilmaisee syvän huolensa monien naisten ja tyttöjen oikeuksien loukkaamisesta, mikä johtuu Kiinan valtion perhesuunnittelupolitiikan noudattamisen pakollisuudesta, mukaan luettuina valikoivat abortit, pakkosteriloinnit sekä tyttöjen massamittaisen hylkäämisen; kehottaa Kiinaa välittömästi lopettamaan mainitun käytännön, joka haittaa tuhansien ja tuhansien kansalaisten hyvinvointia;
26. kiinnittää huomiota siihen, että Kiinan on pidättäydyttävä sääntelemästä uskontoja ja niiden ilmauksia; vahvistaa, että erityisesti sen vuoksi, että Kiinan viranomaiset keskustelevat "uskonnon" – erityisesti "laillisen uskonnon" – määritelmästä, Kiinassa tarvitaan kokonaisvaltaista uskontolainsäädäntöä, joka täyttää kansainväliset normit ja takaa aidon uskonnonvapauden;
27. pitää valitettavana perustuslain (36 artiklan) mukaisen uskonnonvapauden ja sen tosiasian välistä ristiriitaa, että valtio puuttuu jatkuvasti uskonnollisten yhteisöjen asioihin, erityisesti pappien koulutukseen, valintaan ja nimittämiseen ja harjoittaa poliittista indoktrinaatiota pappien keskuudessa;
28. katsoo, että viimeiset piispannimitykset ovat hyvän tahdon ilmauksia ja että ne vahvistavat Kiinan ja Vatikaanin keskinäistä yhteistyötä, ja kehottaa Kiinan viranomaisia jatkossakin edistämään Kiinan ja Vatikaanin vilpittömää ja rakentavaa vuoropuhelua; korostaa näin ollen tarvetta kunnioittaa kirkon vapautta ja suojella sen instituutioiden itsehallintoa kaikelta ulkopuoliselta asioihin puuttumiselta, koska viimeksi mainittu vaarantaa vastavuoroisen vuoropuhelun ja vapauden edistymisen Kiinassa;
29. panee merkille Kiinan vaikutusvallan kasvun koko maailmassa, mutta erityisesti niinkin erilaisissa valtioissa kuin Valko-Venäjällä, Venezuelassa, Sudanissa, Zimbabwessa;

Myanmarissa, Iranissa ja Pohjois-Koreassa, joiden kaikkien ihmisoikeustilanteeseen EU suhtautuu äärimmäisen kriittisesti;

30. kehottaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita lisäämään ja syventämään ihmisoikeuksia koskevaa rakenteellista vuoropuhelun rakennetta siten, että asiasta vastaava EP:n valtuuskunta (tai AFET-valiokunta tai ihmisoikeuksien alivaliokunta) osallistuu vuoropuheluun, jotta EP:n valiokunta voi osallistua mainittuihin valmisteleviin kokouksiin, joissa EU:n kanta määritellään ja joissa koordinoidaan kanta, jota EU edustaa kiinalaisen vastapuolen kanssa käytävissä keskusteluissa;
31. kehottaa näin ollen komissiota ja parlamenttia tutkimaan sitä mahdollisuutta, että (EU:n ja Kiinan suhteista vastaavan valtuuskuntaan, AFET-valiokuntaan tai ihmisoikeuksien alivaliokuntaan kuuluvien) Euroopan parlamentin jäseniä ja Kiinan kansankongressin jäseniä sisällytetään vuoropuheluun osallistuviin valtuuskuntiin;
32. kiinnittää huomiota Kiinan kommunistisen puolueen XVII puoluekokouksen päätelmiin, joissa esiintyi erilaisia näkökulmia ja avoimuutta suhteessa kansainvälisten ihmisoikeusnormien täytäntöönpanon parantamiseen Kiinassa;
33. kehottaa Kiinaa lopettamaan Myanmarin tukemisen, koska asianomainen valtio rikkoo kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja, ja katsoo, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden ja Kiinan väliset suhteet vaarantuvat, mikäli varmistuu, että Kiina toimittaa valtavia asemääriä Myanmarin hallitukselle – mukaan luettuna äskettäin (marraskuun alussa) Kiinan ja Myanmarin rajan yli toimitetut tykit – huolimatta kansainvälisen yhteisön vakavasta huolesta ja siitä, että kansainvälinen yhteisö on painostanut Kiinaa pidättymään aseiden toimittamisesta Myanmarin sotilashallitukselle;
34. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille, Kiinan kansantasavallan hallitukselle, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille sekä Kansainvälisen olympiakomitean johtokunnalle.